

Hvem tilhører ressourcerne?

Danmarks Jægerforbund har deltaget i et symposium på Sveriges landbrugsuniversitet om ulovlig jagt.

Tekst og fotos: Mads Flinterup

ØVRIGT: Symposiet var kulminationen på et flerårigt forskningsprojekt udført af en international forskergruppe med den danske seniorforsker Hans Peter Hansen i spidsen. På symposiet deltog bl.a. Vildtforvaltningsrådets formand, Jan Eriksen, samt Iben Hove Sørensen og Mads Flinterup fra Danmarks Jægerforbund.

At opretholde eksistensgrundlaget er mange steder i verden den væsentligste motivation til ulovlig jagt. Sådan har det historisk set også været i den vestlige verden. Til tider har ulovlig jagt nærmest været en levendegørelse af Robin Hood-myten, hvor den lille mand har kunnet høste lidt af adlens overflod. Nu, da jagt ikke længere er livsnødvendigt, men derimod livsbekræftende, er ulovlig jagt blevet noget ganske andet.

I Norge såvel som i Sverige er der adskillige eksempler på ulovlig jagt, men da ulovlig jagt rummer en række kriminologiske udfordringer, er det meget svært at bedømme det reelle

omfang af ulovlig jagt. En af de store udfordringer ved ulovlig jagt er, at det sjældent står klart for "offeret", at det har været udsat for et lovmæssigt overgreb. Jagt på anden mands grund – altså krybskytteri – er en simpel forbrydelse, hvor krybskytten "stjæler" jagtretten fra den jagtberettigede.

Men hvem er offeret, når nogen nedlægger et fredet stykke vildt på egen grund? Svaret er såmænd ligetil, idet vildtet er samfundets! Det betyder, at når først jægerne nedlægger et stykke vildt, f. eks en ulv eller en kongeørn, tages noget fra samfundet. Det er i langt de færreste tilfælde noget, samfundet opdager og dermed gør noget ved. Dertil kommer, at ikke alle i et samfund tillægger det ulovligt nedlagte bytte en værdi, hvorfor de heller ikke ser det som en forbrydelse.

Forskel på ulovlighed

En spørgeskemaundersøgelse blandt svenske jægere viser tydeligt, at jægere tager afstand fra ulovlig jagt. Men

hvor jægere tager action, når en jæger nedlægger eksempelvis en elg ulovligt, så gør man ingenting, hvis nogen ulovligt nedlægger en ulv eller en bjørn.

Et af forskningsprojektets væsentligste resultater har været at identificere det hul, der er mellem legalitet og legitimitet. At noget er lovligt (legalt), gør det ikke per automatik rigtigt.

Omvendt ser man også, at nogen har den opfattelse, at fordi det er ulovligt, er det ikke forkert. Der ses eksempler på, at sådan en accept af ulovlig adfærd, gør den ulovlige adfærd til det normale. Det skal dog ikke underkendes, at netop loven defineres af et flertal i demokratiet, så det at bryde loven gør, at man bryder med flertallets accepterede norm. Dermed løber man den risiko, at flertallet opfatter handlingen – her altså jagt – som uacceptabel (den mister legitimitet). Derved opstår risikoen for, at samfundet mister tillid til jægerne. Derved opstilles

En international forskergruppe med den danske seniorforsker Hans Peter Hansen i spidsen har udført undersøgelsen.

Jægerne er blevet spurgt, hvem de diskuterer jagtetik med, og dernæst, hvem de burde diskutere etik med (henholdsvis rød og gul søjle). Pudsigt nok synes de adspurgte, at man burde diskutere etik langt mere, end man gør, herunder også med den ikkejagende del af befolkningen.

endnu skrappe regler, som følges op af nidkær kontrol.

En af pionererne inden for moderne natur- og vildtforvaltning, Aldo Leopold, udtrykte det således:

– Etisk adfærd er at gøre det rigtige, også når ingen ser det – også selv om det forkerte er lovligt.

Jagtetik

Netop etikken spiller en afgørende rolle i at sikre jagtens legitimitet. I spørgeskemaundersøgelsen havde man spurgt jægerne til deres opfattelse af jagtetik. Et flertal synes, at omfanget af de jagtetiske diskussioner var tilfredsstillende. Men når de svarede på, hvem de diskuterede jagtetik med, og hvem de burde diskutere jagtetik med, opstod der noget interessant. Der var klar tendens til at diskutere med dem, der stod en nærmest. De fleste havde

dog en klar fornemmelse af, at de burde diskutere jagtetik i jagtorganisationer og i offentligheden. En af årsagerne til, at man diskuterede mest i det nære miljø var, at der havde man et fællesskab.

Netop fællesskab er vigtigt for jægerne. De tre væsentligste grunde til at gå på jagt var: at bruge naturen, det sociale samvær og afslapning. I dette fællesskab kan accepten af ulovlig jagt pludselig brede sig og blive alment accepteret. Men det er netop også ved at tage afstand fra uønsket (og ulovlig) adfærd i fællesskabet, at man kan holde tingene på rette spor.

Fælles om fremtiden

En del af den ulovlige jagt blev der argumenteret for som værende mod

stand mod tåbelig lovgivning. Lovgivning, som var vedtaget og håndhævet af folk, man som jæger intet havde til fælles med.

Hans Peter Hansen afsluttede symposiet med ordene: – Vi er ikke fælles om alting. Der kan være langt fra jagtarealet til Bruxelles eller bare til vore storbyer. En ting har vi dog alle til fælles: fremtiden! Dine handlinger har afsmittende effekt på mine muligheder – og mine handlinger har betydning for dine muligheder. Derfor bør vi i fællesskab finde brugbare løsninger, som sikrer den fortsatte legitimitet af vores handlinger.

mf@jaegerne.dk